

نقش آفرینی مؤثر سپاه و بسیج سازندگی در اقتصاد مقاومتی

علی اکبر حافظیه^۱

اولین همایش بین المللی گام دوم انقلاب؛ الگوی نظام انقلابی تمدن ساز

International Conference on the Second Step of the Revolution

چکیده

با ظهور انقلاب اسلامی، شکل جدیدی از حکومت در دنیا پدیدار شد که بنای سازگاری با قطب قدرت استکبار را نداشت و به مبارزه با استکبار پرداخت. ظهور چنین حکومتی آن هم در منطقه خاورمیانه که از لحاظ اقتصادی و ژئوپلیتیکی دارای اهمیت بسیار زیاد است، باعث شد که نظام استکبار جهانی با تمام قوا به مبارزه با انقلاب برخیزد. با پایان جنگ و عدم پیروزی استکبار در زمینه‌های نظامی، تهاجمات به عرصه‌های دیگر کشیده شد. یکی از این عرصه‌ها که خصوصاً در سال‌های اخیر با تهاجمات گسترده همراه بوده است، عرصه اقتصاد است.

ایران جزء معدود کشورهایی است که همه مؤلفه‌های اولیه لازم برای رشد و توسعه اقتصادی را در حد قابل اتکایی با هم دارا است؛ منابع طبیعی، اقلیم متنوع، نیروی انسانی جوان، سرمایه و نقدینگی، سازمان‌های متعدد دانش و فناوری، بازار بزرگ مصرف، امنیت و... سوال این است که گره اقتصادی کشور کجاست؟ چرا این بیماری‌ها تاکنون درمان نشده است؟ اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟ جایگاه بسیج و سپاه در این مسئله کجاست؟

واژگان کلیدی

بسیج سازندگی، حرکت‌های جهادی، اقتصاد مقاومتی

مقدمه

مقام معظم رهبری مدظله‌العالی «اقتصاد مقاومتی» را معنا و مفهومی از کارآفرینی معرفی کرده و برای نیاز اساسی کشور به کارآفرینی نیز دو دلیل «فشار اقتصادی دشمنان» و «آمادگی کشور برای جهش» را معرفی نمودند.

بنابر تعریف برخی اقتصاددانان از اقتصاد مقاومتی، این نوع اقتصاد معمولاً در رویارویی و تقابل با اقتصاد وابسته و مصرف‌کننده یک کشور قرار می‌گیرد که منفعل نیست و در مقابل اهداف اقتصاد سلطه، ایستادگی نموده و سعی در تغییر ساختارهای اقتصاد موجود و بومی‌سازی آن براساس جهان‌بینی و اهداف دارد. برای تداوم این نوع اقتصاد، باید هرچه بیشتر به سمت محدود کردن استفاده از منابع نفتی و رهایی از اتکای اقتصاد کشور به این منابع حرکت کرد.

جمهوری اسلامی، امروز در مقابل نظام سلطه جهانی ایستاده است. به تعبیر سیاست‌مدارها، اپوزیسیون نظام سلطه جهانی، امروز جمهوری اسلامی است. تنها جایی که تمام‌قد در مقابل این نظام سلطه که مبتنی بر دو رکن سلطه‌گر و سلطه‌پذیر است - هیچ‌ثالثی وجود ندارد - ایستاده، جمهوری اسلامی است. کشورهای دیگر ممکن است گاهی حرفی بزنند، نمونه‌ای نشان بدهند؛ اما در مقابل این نظام سلطه نایستاده‌اند (بیانات در مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۳/۰۶/۳۱).

در راستای اهداف اقتصاد مقاومتی، بسیج‌سازندگی با رویکردی از پایین به بالا و مشارکتی، روشی کاملاً متمایز و در تقابل با رویه‌های قبلی در اقتصاد را عملی کرده تا زمینه مشارکت مردمی در تمامی عرصه‌ها را برای تحقق اقتصاد مقاومتی از جمله قطع وابستگی‌های آسیب‌زا و فعالسازی ظرفیت‌های داخلی و خوداتکایی فراهم نمایند.

در این مقاله که برگرفته از گزارش‌های کمیسیون اقتصادی مجمع عالی بسیج، سلسله جلسات معاونت اقتصادی سپاه با بنیاد تعاون بسیج، قرارگاه سازندگی، بنیاد تعاون سپاه، بسیج‌سازندگی، قرارگاه‌های عملیاتی، هسته‌های جهادی و... است، سعی شده به نقش‌آفرینی مؤثر سپاه و بسیج در اقتصاد مقاومتی، مأموریت بسیج، تحول ساختاری و طرح ساماندهی اقتصادی سپاه و بسیج، عرصه‌های اقتصادی قابل ورود، طرح‌های در دست اقدام و فعال‌کنونی و طرح‌های پیشنهادی در گام دوم انقلاب به صورت مختصر اشاره شود.

نقش آفرینی مؤثر بسیج در اقتصاد مقاومتی

در خصوص نقش آفرینی بسیج در اقتصاد مقاومتی، به سه عنصر اساسی به‌نحو زیر می‌توان اشاره نمود:

۱. تجربیات دفاع مقدس؛
۲. قابلیت سربازسازی بسیج برای اقتصاد مقاومتی؛
۳. قابلیت‌های منحصر به فرد حرکت‌های جهادی.

۱. تجربیات دفاع مقدس

دوره جدید تشدید تحریم‌ها که در واقع یک جنگ اقتصادی است، شباهت‌هایی با دوران هشت ساله دفاع مقدس دارد که اهداف دشمن با همان شیوه‌های ناجوانمردانه در هر دوره قابل تشخیص است و از سوی دیگر در مقابله با آن می‌توان از تجارب ارزنده آن دوران سود جست؛ به عبارتی، همانگونه که جمهوری اسلامی توانست در مقابل جنگی همه‌جانبه که هم‌زمانی آن با تحریم، نابرابری‌ها را نیز تشدید می‌کرد، مقاومت کند، امروز هم قادر به مقابله با دشمن و خنثی‌سازی جنگ اقتصادی با تکیه بر اقتصاد مقاومتی است که همچون دفاع مقدس با مقاومت در برابر تجاوز سهمگین دشمن و در چهارچوب گفتمان مقاومت و ایستادگی قابل تبیین و اجرا است.

مهم‌ترین عواملی که این مقاومت سرافرازانه را پدید آوردند، عبارت بودند از:

۱. وجود فرماندهان و مدیرانی چابک، ریسک‌پذیر و شجاع؛
۲. استفاده از مزیت‌های بومی برای جبران کمبودها و ضعف‌های برآمده از تحریم؛
۳. ابتکار عمل و جایگزینی ادوات و تجهیزات داخلی و بومی به جای ادوات و تجهیزات تحریمی؛

۴. اقدام به تولید داخلی تسلیحات و مهمات هم‌زمان با جنگ در برابر دشمن؛

۵. اطمینان و اعتماد به تولیدات داخلی که گرچه همراه با ریسک بود؛

۶. ایجاد هم‌افزایی با استفاده از ظرفیت‌های موجود؛

۷. توجه به اصل بهره‌وری و استفاده چندمنظوره از دستگاه‌ها و صنایع در اختیار؛

۸. دور زدن تحریم‌ها و تأمین تسلیحات و ادوات مورد نیاز از کانال‌های مختلف.

۲. قابلیت سربازسازی بسیج برای اقتصاد مقاومتی

یکی از مهم‌ترین عوامل در تحقق اقتصاد مقاومتی، قدرت جذب و به‌کارگیری نیروهای مصمم و پراراده و قابلیت سربازسازی برای آن است. بی‌شک نیروی بسیج به‌عنوان بزرگ‌ترین سرمایه نظام و انقلاب، با استفاده از توان نیروهای مردمی می‌تواند در همه عرصه‌های دفاع مقدس، از جمله اقتصاد مقاومتی نقش‌آفرین باشد. این نقش بی‌بدیل از دوران شکوهمند پیروزی انقلاب اسلامی آغاز شد و در دوران هشت سال دفاع مقدس به اوج خود رسید؛ ولی پس از آن دوران، کارکردهای جدیدی در عرصه‌های گوناگون برای بسیج تعریف شد که از آن جمله می‌توان به فعالیت‌های بسیج در عرصه‌های تولید علم، سازندگی و اقتصاد مقاومتی اشاره کرد. استفاده بسیج از توانمندی‌های مردمی برای تحقق توسعه اقتصادی، مصداقی از تلاش برای توسعه درون‌زا و حرکتی برای تحقق حماسه اقتصادی است.

بسیج میلیونی که همه اقشار را شامل می‌شود، سرشار از نیروهای مستعد و بانگیزه‌ای است که می‌توانند در تأمین نیروهای اقتصاد مقاومتی و سربازسازی نقش ویژه‌ای بیافرینند، می‌توانند با رویکردی حماسی، جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درون‌ساز، پیشرو و برون‌گرا علاوه بر ایجاد شغل، اقتصاد مقاومتی را که برگرفته از اقتصاد اسلامی است، به‌عنوان حربه تبدیل تحریم‌های اقتصادی به فرصتی برای توسعه کشور و شکوفایی اقتصاد ملی تبدیل نمایند، همانگونه که جنگ تحمیلی به فرصتی برای احیاء اقتدار ملی ملت ایران تبدیل شد.

رهبر انقلاب ^{مدظله‌العالی} در بیانیه گام دوم انقلاب، جوانان را بزرگ‌ترین دستاورد جمهوری اسلامی می‌داند و می‌فرماید: «جوانان، بزرگ‌ترین ثروت و دارایی انقلاب هستند.» ایشان ضمن تأکید بر جهانی بودن گام دوم، بر آمادگی نسلی جدید و جوان مؤمن، تحصیل‌کرده، بانگیزه، پرانرژی و آینده‌ساز که هریک از آنان می‌توانند نوید آینده‌های درخشان را بدهند و به مثابه موتور پر قدرت، محرک و پیشران این حرکت و اقدام مهم و سازنده برای کشور باشند، تأکید کردند: «جوانان پرتوان بسیجی به‌عنوان سربازان اقتصاد مقاومتی می‌توانند در این عرصه نقش بسیار ارزشمندی در گام دوم انقلاب ایفا نمایند.»

۳. قابلیت‌های منحصر به فرد حرکت‌های جهادی

در حرکت‌های جهادی، چهار عامل سبب موفقیت‌های قابل توجه شده است که عبارتند از:

۱. جهادی بودن که عامل وحدت‌بخش حرکت‌های جهادی است؛
۲. ارزشی و معنوی بودن که عامل سالم‌سازی حرکت جهادی است؛
۳. مردمی بودن که عامل پیش‌روندگی در این عرصه است؛
۴. عدم اتکا به منابع امکانات که عامل چابک‌سازی حرکت‌های جهادی است.

از این عوامل می‌توان به‌عنوان قابلیت‌های منحصر به فرد حرکت‌های جهادی در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی یاد کرد.

مأموریت‌های بسیج سازندگی

تنوع و گستردگی طرح‌ها و پروژه‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که رویکرد عمده بسیج سازندگی در این برهه از زمان:

۱. تولید و اشتغال‌زایی؛
۲. محرومیت‌زدایی؛
۳. همکاری با دولت؛
۴. تهدیدزدایی

بوده است. انجام هر یک از مأموریت‌های فوق، حرکتی در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی است. به اختصار به هر یک به‌نحویز اشاره می‌شود:

تولید و اشتغال‌زایی

یکی از بهترین روش‌های توسعه اشتغال و افزایش درآمدهای غیر کشاورزی در مناطق روستایی، ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و صنایع روستایی است. از سوی دیگر، ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیلی، مؤثرترین راهکار برای کاهش حجم ضایعات کشاورزی به شمار می‌رود.

هم اکنون ضایعات بخش کشاورزی حدود ۳۰ درصد است که ارزش این حجم از ضایعات ۳ تا ۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود. توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی و صنایع در دو

دهه اخیر به صورت یک راهبرد مشخص در امر توسعه و برنامه ریزی روستایی در دستور کار بخش کشاورزی قرار گرفته است.

صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی به صناعی گفته می شود که به فرآوری و عمل آوری نباتی و حیوانی (زراعی، باغی، شیلاتی، دام و طیور، جنگل و مرتع) می پردازد. فرآوری در برگیرنده تغییرات فیزیکی، شیمیایی، نگهداری، بسته بندی و توزیع است. همچنین یکی از بهترین راهکارهای توسعه اشتغال در مناطق روستایی و جلوگیری از مهاجرت بی رویه، کاهش ضایعات محصولات کشاورزی، افزایش ارزش افزوده محصولات و توسعه اقتصادی، اجتماعی مناطق روستایی، توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی است.

ارائه تسهیلات ارزان قیمت به بخش های مختلف صنعت، کشاورزی، کارآفرینی های فردی، کارآفرینی های جمعی و فرامرزی از جمله اهداف بسیج در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی است.

محرومیت زدایی

تشکیل گروه های جهادی، کمک به رفع معضل حاشیه نشینی، حمایت های آموزشی و بهداشتی در فعالیتهای بخش کشاورزی، فعالیتهای عمرانی و زیرساختی، خانه سازی، مجمع خیرین جهادی و حمایت از تولید روستایی، اشتغال زایی در روستا و ارائه بسته های حمایتی از مهم ترین فعالیتهای بسیج در راستای محرومیت زدایی بوده که توانسته در مدت کوتاهی به کارآمدترین و بانفوذترین نهاد منبعت از آرمان های عدالت محور تبدیل شود. اصولی نظیر تلقی کار به مثابه تکلیف الهی، مدیریت اقناعی و اقتضائی، توسعه مشارکتی، اعتماد، همدلی و رویکردهای محلی از جمله مؤلفه های فرهنگ جهاد سازندگی بوده اند.

همکاری با دولت

در این راستا می توان به مواردی همچون کمک به نهضت سوادآموزی، حمایت از تعاونی های روستایی، اعطای تسهیلات به تولید و استفاده از نیروهای بسیجی در امر واکسیناسیون و... اشاره کرد.

تهدیدزدایی و مقابله با خرابکاری اقتصادی

طی سال‌های گذشته وقایعی در کشور رخ داده که دارای ماهیتی تهدیدآمیز بوده است و این فرضیه را که دشمن از طریق جمع‌آوری اطلاعات اقتصادی در مسائل اقتصادی، اقداماتی خرابکارانه انجام می‌دهد را تشدید نموده است.

طبق تعریف سرویس‌های اطلاعاتی کانادا، «اطلاعات اقتصادی عبارتند از اخبار مربوط به سیاست‌های اقتصادی یا تجاری شامل:

۱. داده‌های فناوریانه؛

۲. مالی؛

۳. بازرگانی؛

۴. یافتن نقاط ضعف؛

۵. اخبار دولتی

که دستیابی به آن‌ها توسط کنشگران خارجی مستقیم یا غیرمستقیم منجر به برتری نسبی آن‌ها در رقابت اقتصادی می‌شود.»

موارد مشکوک به خرابکاری اقتصادی در ایران که منجر به خسارات بسیاری شده است، عبارتند از:

۱. نابودی مزارع زیتون بر اثر آفت مگس زیتون؛

۲. نابودی مزارع مرکبات جنوب کشور به دلیل آفتی ناشناخته به نام زوال مرکبات؛

۳. از بین رفتن محصولات لیموترش بر اثر آفت جارونک؛

۴. آلودگی بخش مهمی از باغ‌های گردو به کرم خراط؛

۵. نابودی ماهی‌های کیلکا با ورود نوعی ماهی ژله‌ای به نام شاندار دریایی که بومی

دریای کارایب است

که در این خصوص مطالعاتی صورت گرفته و بررسی و مقابله همه‌جانبه این موارد، یکی از مأموریت‌های مهم و آتی بسیج می‌باشد.

تحول ساختاری در مجموعه اقتصادی سپاه و بسیج

در تحول ساختاری در مجموعه اقتصادی و سازندگی سپاه و بسیج، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. بخش شبکه‌سازی؛
 ۲. قرارگاه‌های عملیاتی؛
 ۳. هسته‌های جهادی
- که به اختصار به توضیح هرکدام می‌پردازیم.

بخش شبکه‌سازی

در این بخش می‌توان به مواردی همچون شبکه تسهیل‌گران، جهادگران، اندیشه‌ورزان، تولیدکنندگان، کارآفرینان و مربیان، گروه‌های پیشرو، شرکت‌های توسعه‌گر، شبکه مردمی (شامل شبکه اقتصادی، شبکه عمرانی و شبکه علمی)، شبکه نیروی انسانی (نیروهای سازمانی، تیم تخصصی دانشجویی، گروه‌های جهادی) و کانون‌های دیدبان و تسهیل‌گر (عناصر علمی و فنی) اشاره نمود.

قرارگاه‌های عملیاتی

در این خصوص می‌توان از قرارگاه‌های کشاورزی و امنیت غذایی، قرارگاه جهاد صنعتی، قرارگاه پیشرفت منطقه‌ای و قرارگاه اقتصاد دانش‌بنیان به‌عنوان نمونه نام برد.

هسته‌های جهادی

هسته‌های جهادی، نیروهای مؤمن و انقلابی و آشنا و علاقمند به مسائل اقتصادی و فرهنگی هستند که نقش میانجی‌گر میان شبکه‌ها و به‌خصوص تشکل‌های مردمی و سازمان بسیج را بر عهده دارند. وظیفه هسته‌های جهادی عبارتند از:

۱. تعامل قرارگاه‌های عملیاتی با شبکه‌ها؛
۲. شناسایی عناصر نخبه؛
۳. تجربه‌نگاری جهت تبادل دانش و تجربه.

عرصه‌های اقتصادی قابل ورود

مبتهی بر سال‌ها تجربه، هم‌اکنون عرصه‌های قابل ورود در حوزه اقتصاد و سازندگی سپاه و بسیج عبارتند از:

۱. عرصه امنیت غذایی و کشاورزی؛
 ۲. عرصه امنیت سلامت (تهدیدات زیستی، بیولوژیکی و...);
 ۳. صنعت و معدن؛
 ۴. انرژی‌های فسیلی، آبی و خورشیدی؛
 ۵. فناوری‌های نوین (نانو و...);
 ۶. زیرساخت‌های ارتباطی؛
 ۷. امور پیمانکاری و ساخت؛
 ۸. امور تحقیقاتی و علمی؛
 ۹. اقتصاد دانش‌بنیان؛
 ۱۰. مسکن، جاده‌سازی و...؛
 ۱۱. حمل و نقل؛
 ۱۲. حوزه‌های خدماتی؛
- و سایر حوزه‌ها که در راستای اهداف اقتصاد مقاومتی مؤثر باشند.

طرح‌های پیشنهادی به بسیج

۱. گسترش طرح ملی ایجاد مناطق دارای مزیت و توسعه صنایع تبدیلی؛
۲. طرح ملی ایجاد شرکت‌های پشتیبان شامل:
 - الف) شرکت پشتیبانی انبار داری؛
 - ب) شرکت پشتیبانی نهاده‌های کشاورزی؛
 - ج) شرکت پشتیبانی بازاریابی؛
 - د) شرکت پشتیبانی بسته‌بندی؛
 - ه) شرکت‌های تسهیل‌گر.
۳. طرح ملی بانک اطلاعات ایده؛

۴. طرح ملی بانک اطلاعاتی نظام مسائل؛

۵. طرح ملی بانک اطلاعات نخبگان صنعت و کشاورزی؛

۶. طرح ملی سامانه تسهیلات اقتصاد مقاومتی.

نتیجه گیری

بسیج را باید به دلیل فراگیر و مردمی بودن و نقش حساس در تعاملات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و دیگر مجموعه کارکردها شناخت. حضور سازمان یافته مردم به عنوان «بسیج» در صحنه های مختلف در سال های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، کارکردهای متعددی را برای بسیج به همراه داشته است که باید به دقت بررسی و واکاوی شود.

از بعد اجتماعی، حضور جوانان و نوجوانان در تشکل های مختلف بسیج دانش آموزی و دانشجویی، برگزاری اردوهای مختلف توسط رده های مقاومت بسیج در سطح شهرستان، استان یا کشور و یا خارج از کشور به بلوغ اجتماعی افراد جامعه، آشنا کردن ایشان با آداب و رسوم اجتماعی دیگر فرهنگ ها و در نهایت به تربیت آداب اجتماعی، وحدت جامعه و مشارکت اجتماعی مردم کمک بسیار مهم و مؤثری کرده است.

از بعد سیاسی نیز بسیج با ایفای نقش در انتخابات و تشویق و ترغیب مردم، به ویژه جذب جوانان و نوجوانان بسیجی به مشارکت سیاسی از ابعاد داخلی و خارجی، به بیداری سیاسی مردم کمک فراوانی کرده است. از بعد فرهنگی با برگزاری دوره های مختلف آموزشی، علمی و اعتقادی، برگزاری مسابقات فرهنگی، مراسم مذهبی و ملی در این عرصه نیز نقش آفرینی کرده است. از بعد اقتصادی می توان به مواردی همچون:

۱. تولید و اشتغال زایی؛

۲. محرومیت زدایی؛

۳. همکاری با دولت؛

۴. تهدید زدایی.

اشاره کرد. محرومیت زدایی از روستا، ایجاد تعاونی های مختلف و اجرای پروژه های مهم مانند واکسیناسیون فلج اطفال و تنظیم خانواده، همیاری سازمان یافته مردم را به نظام و دولت نشان داده است.

بسیج با داشتن کارکردهای متناسب با نیازهای جامعه، انقلاب و جوانان است که می‌تواند به نقش‌آفرینی و پویایی خود در حفظ و حراست از انقلاب اسلامی، دستاوردهای آن و گسترش آن‌ها ادامه دهد و نقش منحصر به فردی همانند دوران نورانی دفاع مقدس داشته باشد. حرکت‌های جهادی و تکیه بر ابتکار و استعداد جوانان، به خصوص جوانان بسیجی، می‌تواند نقش بی‌بدیلی را در عرصه اقتصاد مقاومتی و مردمی‌سازی اقتصاد ایفا نماید.

به بیان مقام معظم رهبری ^{مدظله‌العالی} «به‌رغم همه مشکلات طاقت‌فرسا، جمهوری اسلامی روز به روز گام‌های بلندتر و استوارتری به جلو برداشت. این چهل سال، شاهد جهادهای بزرگ و افتخارات درخشان و پیشرفت‌های شگفت‌آور در ایران اسلامی است. عظمت پیشرفت‌های چهل ساله ملت ایران آنگاه به درستی دیده می‌شود که این مدت، با مدت‌های مشابه در انقلاب‌های بزرگی همچون انقلاب فرانسه و انقلاب اکتبر شوروی و انقلاب هند مقایسه شود. مدیریت‌های جهادی الهام‌گرفته از ایمان اسلامی و اعتقاد به اصل «ما می‌توانیم» که امام بزرگوار به همه ما آموخت، ایران را به عزت و پیشرفت در همه عرصه‌ها رسانید.»

نهاد بسیج با توجه به عرصه‌های فعالیت گوناگون و گستردگی آن در سراسر کشور و همچنین وجود مراکز آن در سراسر کشور و کلیه محلات، بخش‌ها و شهرستان‌های گوناگون و برخورداری از حمایت‌های مردمی و امکانات مناسبی که در اختیار دارد، می‌تواند بهترین گزینه برای ایجاد و اشاعه فرهنگ اقتصاد مقاومتی در سراسر کشور باشد.

نهاد بسیج با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد و گستردگی و مردمی بودن آن، اگر مورد حمایت بیشتر دولت در زمینه اقتصادی قرار گیرد، می‌تواند در ایجاد شبکه‌های اقتصادی در سطوح مختلف به موقعیت‌های قابل توجهی دست یابد.

بسیج یکی از مهم‌ترین و کارآمدترین نهادهای اجتماعی واسط است که در دوره‌های مختلف انقلاب، کارایی خود را ثابت کرده است. سرمایه‌های انسانی، اجتماعی و معنوی بالای بسیج از این قدرت ملی با بهره‌گیری از هویت و ویژگی‌های خاص خود، توان بازدارندگی در مقابل انواع تهدیدات از جمله تهدیدهای نرم را دارا است.

نقش بسیج در تبدیل قدرت به اقتدار و قدرت مشروع، هم از لحاظ مشروعیت استمرار حکومت حاکمان و اعمال اراده آن‌ها بر جامعه و هم ایفای نقش به‌عنوان حلقه واسط حکومت و مردم و کاستن از سطح اصطکاک دولت، در عرصه‌های تصدی‌گری با زندگی

روزمره مردم، سرمایه‌ای عظیم و انکار نشدنی برای کشور فراهم آورده است. در کشور ما اندیشه بسیج، یکی از نکات و موارد حیاتی است که برای تحقق چشم‌انداز بیست ساله کشور و گسترش روحیه خلاقیت و نوآوری در همه قلمروها به آن نیاز است. بسیجی بودن قبل از آنکه یک نوع عمل باشد، یک نوع طرز تفکر است، یک نوع بینش است و نتیجه آن تغییر در رویکردها خواهد بود.

اخیراً بر ضرورت و نقش تفکر بسیجی در توسعه اقتصادی بسیار تأکید شده است. اغلب سیاست‌گذاران بر این باورند که تفکر بسیجی، تفکری مولد است، به طوری که می‌توان ایده‌های ناب بسیج را در جهت تحقق اهداف سازمان‌ها و بنگاه‌های اقتصادی به کار گرفت. در فضای کنونی، باور مسئولان بر این است که ارائه راهکارهای اقتصادی برای مشکلات کشور، سخت‌تر از دوران دفاع مقدس نیست. بسیج در این زمینه، صلاحیت خود را به اثبات رسانده است.

منابع

- بیانات مقام معظم رهبری.
- سلسله جلسات معاونت اقتصادی سپاه با بنیاد تعاون بسیج، قرارگاه سازندگی، بنیاد تعاون سپاه، بسیج سازندگی، قرارگاه‌های عملیاتی، هسته‌های جهادی و ...
- طرح ساماندهی اقتصادی سپاه و بسیج.
- گزارشات کمیسیون اقتصادی مجمع عالی بسیج.

